

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. n. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) télelelet. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Kossuth Lajos születésnapjára

1802. évben szeptember 19-én, a zemplényvármegyei Monokon látta meg a napvilágot Kossuth Lajos, a magyar nemzet legkiválóbb fia, a világtörténelem egyik legnagyobb alakja. Születése napjáról meg kell emlékezni különösen a szabadságharc centenárius évében, amikor Kossuth Lajos hatalmas egyéniséget, ragyogó eszmét és történelmi jelentőségű tetteit idézni ünnepi alkalom.

Egész irodalma van Kossuth Lajos csodás életének és pályafutásának. Nemcsak műveik, Magyarországon, hanem külföldön is. **Kossuth Lajos élete és pályafutása a legmélyebb nyomokat hagyta a magyar nép körében.** Nemcsak egykori nemzedékben, hanem a későbbi nemzedékekben is, Kossuth neve fogalom, Kossuth neve zászló. Százados távlatból is úgy fénylik, mint ahogy a nap fénylik felettünk, életet jelent, virágot fakaszt, gyümölcsöt érlel.

Honnan van ez a mély és rendkívüli hatás? Nem mashonnan, mint abból a mélyikusről, hogy **Kossuth Lajos inkarnációja a magyar nép szabadságvágyának, függetlenség utáni vágyának, az önállóság othatalatlan szereplésének és nem utolsósorban a demokratikus eszmék és elvek mély átértésének.**

A magyar nép lelkében több mint száz év óta kitörölhetetlen Kossuth Lajos neve. Megpróbálta kitörölni ezt egy hosszú véres abszolutizmus a szabadságharc leverése után, megpróbálták kiradírozni vagy elmosni a nép arculól, osztrák szoldba szegődött bérenek, megpróbálták a maga nagy jelentőségéből kiforgatni a „konszolidációs” időkben. **Nem sikerült.** Az országban több mint félszáz szobor érbe vagy márványba öntötte alakját, ezeken felül belevésődött Kossuth Lajos neve minden magyarok szívébe és belevésődik a későbbi nemzedékek szívébe is.

Kossuth Lajos nélkül nagyon szegény lett volna az újabbkori magyar történelem. **Ha a magyaroknak nem lett volna Kossuth Lajos, ki tudja, hova merült volna el a népek tengerében.** Kossuth Lajos testesítette meg a magyar nép igazi érzésvilágát, az ő eszméi vértékék fel a sors csapásai és megpróbáltatásai ellenében és vezették az önálló, független államiság útjára.

A rendiség eltörlése, a jobbágyfelszabadítás, a népképviseleten alapuló alkotmány megteremtése révén Kossuth Lajos **nemzetté forrasztotta a magyar nép millióit.** Hatalmas erőforrást nyitott meg, mely képessé tette a magyarságot olyan hallatlan erőfeszítésre, amelyenket a szabadságharc lapjai öríznek meg az idők végtelenségéig.

A szabadságharc elbukhatott, de nem buktak el azok a szent eszmék, melyekért a magyar nép Kossuth Lajos vezérlete alatt síkra szállt és anyai áldozatot hozott. **A felszabadított magyar lelket nem ölhet meg Haynau verengése.** Az Eszme tovább élt és virágzott. 1849 után Kossuth Lajos a magyar szabadságszava mellé tudta állítani lángszavával az egész világ szabadságszerető közvéleményét. **Az akkori hatalmasok elzárkóztak**

előle, pedig mennyire másként alakult volna Európa és főleg Kelet-Európa jövője, na Kossuth Lajos eszméi és elvei szerint rendeződik az itteni népek sorsa és jövője. A dekés és szabad fejlődésnek milyen határtalan lehetőségei nyitlak volna meg, ha Kossuth Lajos szavára hallgatnának a világ akkori urai is, mint ahogy esküdtek rá a szabadságszerető népek.

Kossuth Lajos időtálló eszméket csepegtetett a magyar nép lelkébe. Ezek az eszmék tartották meg a magyar lelket a sírvár évtizedek folyamán. Pislácoltak, vagy lángoltak ezek az eszmék a magyar szívekben lelkükben, de soha ki nem aludtak. Változhattak az idők, változhattak az emberek, de a magyar nép nagy többsége **Kossuthra esküdt.** Ezért nem törölheti ki semmiféle hatalom a magyar nép szívéből Kossuth nevét.

Mikor Kossuth Lajos egy hányattott, de tündöklő élet után meghalt és hullt hamvait soha nem látott halotti menetben hazahozta a nemzet, a nagy halott ravatalánál Jókai Mór búcsúbeszédét így kezdte:

— Révpártot ért a gálya. Világkörtut járt kormányosával és megförtében egy új világot lát maga előtti a régi világ helyén...

Akkori viszonyokra szólhattak ezek a költői szavak, de a mai kor emberében mas képet idéznek fel.

Új világ van a magyar rónákon és bereken, de mas új világ, mint akkor, mikor a nagy halottat átadták az aldott magyar földnek. Úgy érezzük, most érkezett el Kossuth Lajos szelése az új világba. A visszanyert szabadság, a magyar függetlenség és önállóság megvalósulásának korához érkezünk. A népi demokrácia bekapcsolódik Kossuth halhatatlan eszméibe és kell is hogy bekapcsolódjék és megförtéldjék Kossuth szellemével, mert így válik élő valóságá.

A negyvenéves forradalmak jörésben polgári sikon mozogtak. Am ne felejtjük, hogy a negyvenéves magyar forradalom a jobbágyfelszabadítással, a közhelyviselés bevezetésével már **szociális vonatkozást** is nyert, a márciusi ifjúság lendülete pedig túlláramlott a polgári fogalmakon. A népi demokrácia mély gyökereit talál Kossuth Lajos tanításában nemcsak a belső átalakulást illetőleg, hanem külpolitikai vonatkozásban is. Elég csak utánunk Kossuth elveire a körülötünk élő népek békés együttélésének megalapozását illetőleg.

Egy nép sem szakíthat történelmének igazi nagyságaival. A haladásnak szűke van történelmi alapokra. A nagy magyar szabadsághősök példaadás és tanítása a fejlődés újabb stációjában is nélkülözhetetlen. Népi demokráciánk a kossuthi hagyományok szellemében halad, honvédségünk Kossuth Lajos szellemében alakul újjá olyan népi hadsereggé, amelyen volt a 48-as néphadsereg, vezetésében is átalakulva. Ezt mutatják a most lezajlott Honvétnapok.

Kossuth Lajos szellemét idézni a centenárius év további nantái-

Elkészült a csehszlovákiai magyarok egyenjogusításáról szóló törvényjavaslat

A MTI prágai kültudósítója jelenteti, hogy elkészült a csehszlovákiai magyarok egyenjogusításáról szóló törvényjavaslat. A javaslat hatályon kívül helyezi Benesnek azt a rendeletét, amely megfosztotta a magyarokat a csehszlovák állampolgárságtól, a szavazati jogtól és legfőbb esetben földjüktől, házüktől is. A törvényjavaslat, — amely végre

szabályozza a csehszlovákiai magyarok szabad nyelvhasználatát és az iskolák ügyét is — már a napokban a minisztertanács elé kerül. Ismeretes, hogy a csehszlovákiai magyarok egyenjogusításának kérdését a Magyar Kommunista Párt, illetve a Magyar Dolgozók Pártja állandóan napirenden tartotta. 1947. nyarán

Rákosi Máttyás és Farkas Mihály Prágában több napon át megbeszélést folytattak az illetékes csehszlovák ténnyezőkkel a magyar lakosság jogainak visszaállítására. A csehszlovák reakció hosszú ideig akadályozta a kérdés megoldását, amely a népi demokrácia februári győzelmé után most vált lehetővé.

Izrael hadseregét riadókészültségbe helyezték

Még nem sikerült kinyomozni Bernadotte gyilkosait — Wallace szerint Bernadotte az angol-amerikai imperializmus áldozata Molotov újra fogadta a nyugati kiküldötteket

Mint már röviden jelentettük, pénteken délután ismeretlen tettesek meggyilkolták Bernadotte gróft, az Egyesült Nemzetek palesztinai békeközvetítőjét és a kísérőjében lévő Serot francia ezredesét. A jeruzsálemi amerikai főkonzul jelentése szerint Bernadotte és kísérete Damaszkusz felől jött a zsidó kézben lévő Katamon-térségen akart áthaladni, amikor egy hírtelen feltűnt jeep elzárta az utat.

Az ismeretlen gépkocsiban ülő négy egyenruhás, géppisztolyos férfi közül kettően Bernadotte kocsijához ugrottak, mire a Bernadotte mellett szolgálatot teljesítő Bergley ezredes pisztolyharcba bocsátkozott velük. Az egyik támadót feltaróztatta és a lövöldözés során maga is könnyebben megsebesült.

A másik férfi azonban közben eljutott Bernadotte kocsijához és géppisztolyosraival kioltotta az UNO palesztinai békeközvetítőjének, valamint Serot ezredesnek életét.

Az eddig beérkezett jelentésekből még nem lehet pontosan megállapítani, hogy kik követték el a gyilkosságot, de a jelentések alapján általában a Stern-eszoportra gyanakszanak.

Szoboljev, az Egyesült Nemzetek Szervezetének ideiglenes főtitkára elrendelte a legszűkebb körű nyomozást és az UNO nevében azonnali vizsgálat megindítására adott utasítást. Egyidejűleg távirafilág megbízta az UNO palesztinai titkárságának vezetőjét, a néger Ralph Bunchet, hogy a továbbiakig vegye át Bernadotte munkakörét és az UNO békeközvetítői tisztét Palesztinában.

Trygve Lie, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára ma repülőgépen Párisba érkezik.

A Biztonsági Tanácsot délutánra rendkívüli ülésre hívták össze hogy megvizsgálják a gyilkosság következtében előálló palesztinai helyzetet.

Ma délelőtti jeruzsálemi jelentések szerint a városban ugyan fe-

szült a légkör, de teljes a rend és a nyugalom. Bernadotte holttestét még a mai nap folyamán Jeruzsálemből Haifába szállítják, innen pedig előreláthatólag rövidesen hajón viszik Svédországba.

A meggyilkolt Bernadotte — mint ismeretes — Gusztáv svéd király unokafivére és a Nemzetközi Vöröskereszt elnöke volt.

Sherok, izraeli külügyminiszter Gusztáv svéd királyhoz intézett részvétlávratában hangsúlyozta, hogy az izraeli hatóságok mindent elkövetnek a merénylők kézrekerítésére.

Részvétlávratot intézett Gusztáv királyhoz Bevin angol külügyminiszter és Marshall, az USA külügyminisztere is.

WALLACE: BERNADOTTE AZ ANGOL-SZÁSZ IMPERIALIZMUS ÁLDOZATA

A Reuter jelenti Newyorkból: Henry Wallace péntek este kijelentette, hogy Bernadotte a brit és amerikai imperializmus politikájának áldozata.

RIADÓKÉSZÜLTÉG ÉS LETARTÓZTATÁSOK IZRAELBEN

Sertok, Izrael külügyminisztere táviratot intézett Trygve Lie-hez, az Egyesült Nemzetek főtitkárához, amelyben „kalandoroknak és törvényen kívüli személyeknek” bélyegzi a gyilkosokat, akiket a zsidó nemzet mélyszégyenű megvet.

Az AFP jelentése szerint Izraelben megkezdődött a szélsőséges Irgun és Stern-eszoport vezetőinek letartóztatása.

Bernadotte gyilkosait eddig még nem sikerült kinyomozni. Nem cserült még megerősítést, hogy Bernadotteot az Irgun vagy a Stern-eszoport, vagy más földalatti titkos szervezet tagjai gyilkolták-e meg. Emlékeztetés viszont, hogy ezek a szervezetek több napja támadták Bernadotteot rádióadásaikban.

Pénteken éjjel összeült az ideiglenes izraeli kormány és a hadsereget riadókészültségbe helyezték. Zsidó részről attól tartanak, hogy az arabok kihasználják a „lélek-

tani pillanatot”, hogy újabb általános támadást indítsanak Izrael ellen.

Kairóban megdöbbenést keltett Bernadotte meggyilkolása, annál is inkább, mert az Arab Liga vezetői a legutóbbi megbeszélések során azt a meggyőződést szerették, hogy Bernadotte a legnagyobb megértést tanúsítja az arab ügy iránt. A szélsőséges arab elemek igyekeznek tőket kovácsolni az UNO közvetítőjének meggyilkolásából.

WALLACE TAVIRATA BERNADOTTE ÖZVEGYEHEZ

Bernadotte gróf meggyilkolását kapcsolatban Wallace, az Amerikai Haladó Párt elnökejelölte a következő táviratot intézte az özvegyhez:

Bernadotte gróf az angol és amerikai imperializmus egyik áldozata. Vére valamennyiünk kezéhez tapad, ÚJABB MEGSEBZELES MOSZKVBAN

Moszkva, Molotov külügyminiszter szombaton délután 5 órakor fogadta a nyugati hatalmak megbízottait.

Moszkva. A három nyugati kiküldött — helyi idő szerint 19 óra 30 perckor hagyta el a Kremet. Molotov folytatott megbeszélésük két és fél óra hosszat tartott.

A három nyugati kiküldött a megbeszélés után az amerikai nagykövetségre ment, hogy megszerkessze a Londonba, W-shingtonba és Párisba elküldendő együttes jelentését.

HAIDERABAD KAPITULÁLT

Mint ismeretes, az indiai csapatok néhány nappal ezelőtt benyomultak Haiderabádba, ahol súlyos harcok fejlődtek ki. Haiderabad makacsul ellenállt az indiai támadásnak és a Biztonsági Tanácshoz fordult a támadás elleni panaszával. A ma reggeli jelentések arról számolnak be, hogy a harcok Haiderabában véget értek. A haiderabadi csapatok letették a fegyvert és kapituláltak. Ugyanekkor Haiderabad visszavonta a Biztonsági Tanácshoz intézett panaszát. India elfogadta a kapitulációt és az indiai csapatok közelednek Haiderabad fővárosa felé.

és emberfölötti energiával itt szervezte a válságos napokban a hősi ellenállást. Mikor már mindenki eszűggedni kezdett, az ő lánglelkét plántálta a magyarokba.

A centenárius ünnepségek további folyamán Debrecennek külföldes szerep és feladat jut. Készüljünk fel rá, legyünk méltóak, késői unokák, a nagy idők

höz és idézzük történelmünk legdicsőbb hősi korszakának ragyogó eszményeit. **Idézzük első sorban Kossuth örökkön élő szellemét!**

Gyermek felvételek Horváth fotóból Simonffy-utca 1-b.

A FRANCIA NEMZETGYŰLÉS szombaton megkezdte a Queuille-terv vitáját. Ezalatt országsszerte tovább tart, sőt egyre fokozódnak a terv gazdasági intézkedései által kiváltott különféle tiltakozások. A lyoni pályaudvaron a vas-

utasok szombaton reggel sztrájkba léptek. Toulonban a villamosvasutak dolgozói hétfőn sztrájkba lépnek. A párisi rendőrség kebelében is elégedetlenség észlelhető és nem lehetetlen, hogy a közeljövőben itt is sztrájkra kerül sor.

Feloldotta a tagfelvételi zárlatot a Kiszgadzapárt debreceni szervezete

A Független Kiszgadzapárt debreceni szervezetének vezetősége tegnap Szigethy Gyula országgyűlési képviselő elnökletével ülést tartott. Az elnök javaslatára a vezetőség egyhangúan elhatározta, hogy az általános tagrevízió és tisztújítások idejére a júniusban elrendelt tagfelvételi zárlatot feloldja. Ugyanakkor a párt az új tagok felvételénél a legnagyobb gondossággal kíván eljárni, hogy a párttagság soraiba oda nem való elemek semmi körülmények között ne férközhessenek be.

Reményi József főtitkár bejelentette, hogy Boldogh Károly lemondott az értelmiségi tagozat elnök-

ségéről. A bejelentést a vezetőség tudomásul vette és egyidejűleg megejtette javaslatát az új elnök személyére vonatkozóan. A főtitkár a továbbiakban bejelentette, hogy az egyes tagozatok munkaprogramja kidolgozás alatt áll s ezek sorában az értelmiségi tagozat is a legaktívabb munkát fogja végezni.

Tudomásul vette még az elnök, hogy a kulturális bizottság október 9-én a pártbizottság összes helyiségében szűreti munkságait. Ezután még több szervezeti és adminisztratív kérdéssel foglalkozott a vezetőség.

Az értelmiség csak úgy kerül ki a zsákutcából, ha felismeri: utja, érdeke egy a munkásságával

Andics Erzsébet előadása a wrocłowi kongresszusról

Az Arany Bika nagytérmet zsúrolásig megtöltő közönség előtt számolt be dr. Andics Erzsébet a wrocłowi értelmiségi világkongresszus tanulságairól. A Himnusz elnéklése után dr. Keilner Béla nyitotta meg az ülést, majd átadta a szót dr. Andics Erzsébetnek, aki elmondotta, hogy 45 ország a világ minden részéből közel 500 delegáttal képviseltette magát Wrocłowban. Erre a békedemonstrációra a mai gondolkodó emberiség legjobbjai jöttek el. Nem volt még összejövetel, ahol az emberi szellem olyan nagyszá- gú tárgyalást volna az emberiség központi kérdéseit, mint ezen a kongresszuson, ahol Fagyjevics Picasso, Thomas Mann, W. Wal- lace, a haladó gondolkodás legnagyobbjainak szava hangzott fel.

Kelet és Nyugat demokratikus gondolkodói egyaránt állást foglaltak a békét veszélyeztető imperialista politika ellen: amerikai, francia és angol tudósok éppoly határozottan törtek lándzsát a béke mellett és az imperializmus ellen, mint az orosz, lengyel, vagy magyar résztvevők. Katolikus lel- kesszájából hangzott el: az igazi kultúra összeférhetetlen a kapitalizmus pénzszármásával. Fel- szólítottak az elnyomott gyarmati népek kiküldetésére a megalázott emberi méltóság sikoltozó néger fró szavából. Legnagyobb súlya az orosz delegációnak volt. Fagyjevics előadása megszabta a kongresszus irányát, rámutatva az emberiség életét újjáépítő demokrácia szembenállására a fasiszta-imperialista táborral. Ehrenburg ragyogó választ adott a harmadik utas politikának, Lukács György pedig egyike volt a kongresszus legteljesebb tagjainak s elvi jelentőségű felszólalása leleplezte a humánus ábrca mögött bújó amerikai monopolkapitalizmus világszertei szándékait.

— Forró volt a kongresszus — mondotta Andics Erzsébet. — Hamis tétel az, mely azt állította, hogy ez nem a béke kongresszusa volt, hanem a gyűlöleté. Aki szí- veti a békét, az szükségképpen gyűlöli az imperializmust. Szent gyűlölet ez. A wrocłowi kongresszus tanulsága, nem elégedünk a szövegekkel, küzdeni kell a békéért. Az értelmiség csak úgy kerül ki a zsákutcából s találja meg önmagát, ha szövetségbe megy a munkássággal. A kongresszuson mi magyarok egyenjogú tagként ültünk s világ ragyogó szellemek között s a kongresszus fölött ott

lebegett Ady, József Attila lelme. Ezután Andics Erzsébet le- szúrta a kongresszus tanulságait, útmutatását a magyar értelmiség számára. Nem elég a békevágy. Tudunk kell, kik az ellenségeink és fel kell vennünk ellenük a harcot. A magyar értelmiség egyre jobban megérti szerepét, felismeri saját kötelességét és csatlakozik a munkássághoz, megérti a wrocłowi kongresszus nagy üze- netét, amivel inkább, mert azok az eszmék, melyeket Wrocłowban elfogadtak, azonosak a magyar történelem hagyományával és a magyar szellem legnagyobbainak világvetésével, akik mindig kiál- tak a népek testvérségéért és az elnyomott emberért. A magyar ér- telmiség meggyőződött róla, hogy egy az útja, érdeke a munkássá- géval.

Andics Erzsébet előadása után percekig zúgott a taps, majd nagy lelkesedéssel fogadta el az ér- telmiségi gyűlés a Pinceszéki Pál által felolvasott határozati javaslatot az értelmiség együtthaladásáról a munkássággal és állásfoglalásáról a békét veszélyeztető imperializmus és monopolkapitalizmus ellen. Ezután a dr. Madár János által felolvasott indítványra ki- mondták a debreceni Értelmiségi Nemzeti Bizottság megalakulását s annak elnökévé dr. Sántha Kál- mánt professzort, társelnökké dr. Szalai Lászlót és Kalenda Lóránt miniszteri tanácsost, titkárrá Pin- czei Pált, tagokká dr. Bodnár Miklóst, dr. Benedek Sándort, dr. Csabai Tibort, Csenki Imrét, Du- sics Ferencet, dr. Dezső Gyulát, dr. Fomiet Bélát, Félegyházi Lászlót, Galánffy Lajost, Holló Lászlót dr. Imre Gábor, dr. Juhász Gé- zát, dr. Kardos Pált, Kormos La- jost, dr. Lükő Gábor, dr. Ladányi József, Murányi Klárát, Ná- dasdy Józsefet, dr. Pukánszky Bé- lát, Trombatore Gaetanot, Versé- nyi Klárát, dr. Varga Imrét és Schutheisz Emil választották. Az értelmiségi gyűlés az Internacio- nale elnéklésével ért véget.

Nagy gyülekezeti konferencia Debrecenben

(Beszámoló a világszinatról)

A ref. presbitérium missziói bi- zottsága háromnapos konferenciát rendez a héten a Kistemplomban. Szeptember 23-án csütörtökön 5 órakor dr. Dancsházy Sándor tart előadást „A reménység egyháza” címmel. 6 órakor dr. Ludmány Gyula evangélizál. Pénteken 5-kor „Az egyház mint munkaközösség” cím- mel ad elő dr. Makkai Sándor, utána evangélizál dr. Kálmán Sándor. Szombaton 5 órakor dr. Pákozdy Márton „A keresztyén világegyeség” címmel beszél az amsterdami világszinatról. Majd dr. Pass László evangélizál. Mindenki szívesen fogadtatik, különösen meghívottak a világszinaton képviselt helyi ke- resztyén felekezetek.

— 9 találatos tozó szelvényeket ne dobd el, mert összegyűjtve azo- kat, vizsgálatban részesülhetek.

Gerő miniszter: 1949-ben 4200 millió forintot fogunk nemzetgazdaságunkba beruházni

Az Állami műszaki főiskola szombaton délután tartotta meg tanévnyitó ünnepségét, amelyen Gerő Ernő mondott beszédet.

Kiemelte, hogy a demokratikus népi Magyarország nem lehet még olyan új műszaki értelmiség nél- küli, amely a munkásságtól sorai- ból emelkedett fel. Hangsúlyozta ezután Gerő Ernő, hogy Magyar- országon még mindig túlságosan kevés a mérnök. Az utóbbi időben a munkások és mérnökök arány- száma a mérnökök javára eltoló- dott és ez a fejlődés iránya ter- mészetes, merthízen valamikor, természetesen nem holnap el kell jutni oda, hogy megszűnik a kül- lönség a minőségi munkás és a mérnök munkája között. Már a legközelebbi időben egyik legne-

hezebb kérdéstünk az lesz, hogy honnan vegyük a hatalmas épít- és termelési tervünk megvalósításához a szükséges szakképzett munkaerőt. 1949-ben előrelátható- lag 4200 millió forintot fogunk nemzetgazdaságunkba beruházni és a most készülő ötéves terv be- ruházásai ezt is meg fogják ha- laldni. Senkinek sincs tehát oka, arra, hogy bizonytalanságot éren- zzen jövője iránt, feltéve, ha becsül- tetesen akar dolgozni, becsülte- sen akarja szolgálni hazáját, s magyar népi demokráciát, mert ez a kétő egy és ugyanaz. Az állami műszaki főiskola mellett egész sor újabb műszaki középiskolát kell felállítanunk és rövid időn be- lül meg kell szervezni két új mű- egyetemet.

A kutató munka új csodáit tárta fel az Orvosi Nagyhét

A Budapesten megrendezett Cen- tenáris Orvosi Nagyhéten egész se- reg debreceni orvos vett részt. Az előadások során a kutató munka új csodái tárultak fel, egész sereg fon- tos orvosi megállapítást jelentettek be. Nemcsak az előadások nagy száma és magas színvonala, hanem a külföldi professzorok, Kelet és Nyugat kiválóságainak részvétele valóságos világkongresszussá tette a budapesti orvosi hetet. Ilyen nagy- szabású, nemzetközi viszonylatban is nagyjelentőségű orvosi esemény 1909 óta nem volt Magyarországon.

Olt Károly és Ortutay Gyula mi- niszterek díszelnöksége és dr. Weil Emilnek, a Magyar Orvosok Szabad Szakszervezete főtitkárnak elnöksége alatt orvostársadalmunk leg- jobbjai készítették elő ezt a mére- teiben is rendkívül tudományos eseményt. Körülbelül 5.000-re tehe- tő a résztvevő magyar orvosok száma, akik mellett mintegy 150 külföldi kiválóság, a világ minden tájáról képviselte az orvostudo- mány legkülönbözőbb tagozatait. A jóval több mint 1.000 előadás le- nyűgöző nagy anyaga 22 szak- csoport filésén került előadásra, ezen felül pedig 2 napos plenaris ülés a zeneakadémia nagytérme- ben zsúfolt ház előtt különösen ünne- pélyes keretek között zajlott le. A kongresszus ünnepélyes megnyitá- sát emlékeztetéssel tették az elhan- gzott innapi beszédek (dr. Weil, Olt, Ortutay, Révai, Haldane stb.).

— Csak a legteljesebb elismerés hangján lehet megemlékezni az Orvosi Szakszervezet hatalmas szervező munkájáról, valamint arról a megértő támogatásról, melyet úgy a Népjóléti, mint a Közköztá- sági Kormányzat részéről élvezett. Az egyetlen hiba az volt, hogy le- hetetlen volt mindenütt jelen lenni és így minden résztvevő csak egy- egy részét hallhatta az érdekes előadásoknak és vitáknak.

— Belgyógyászati vonatkozásban a kitűnő hazai előadások mellett — amelyeket lehetetlen felsorolni — külön nagy előny volt olyan nagy tudósok előadását végighallgatni, mint Lian (Páris), Tzank (Páris), Hirschfeld (Warszava), Paddu (Ró- ma), Klotz (Páris), Haldane (Lon- don) — hogy csak a többeket em- litsem — és nagyon jól esett ide- genbe szakadni és a magyar orvostudományok ott is becsületet szer- zett neves honfitársunkat viszont látni és hallani, mint Földes (Pitts- burgh), vagy Forrai (Edinburgh).

— A különböző nyelvű előadá- sok okozta nehézséget többnyelvű szövegek kiosztása és magyar, ill. francia tolmácsolások sikeresen küzdötték le.

— Bizonyos az, hogy aki köz- lünk magyarok közül résztvett ezen a kongresszuson, büszkén állapí- thatta meg, hogy nemcsak új hidak, új autóbuzsok, káprázatos világítás stb., hanem a magyar orvostudo- mány fejlődése is hirdeti az újjáépít- és bámulatos eredményeit. A kül- földi vendégek pedig nemcsak cso- dalattal látták mindezt, hanem érezték és élvezték, azt a meleg vendégszeretetet, amely őket hiva-

talos és nem hivatalos részről egy- aránt fogadta.

JAVUL A MAGYAR NÉP TAPLALKOZASA

Dr. Herpay Zsombor egyetemi adjunktus „Néptáplálkozási viszonyok Debrecenben a háború alatt és jelenleg” címen tartott előadást, a centenáris Orvosi Nagyhét alkal- mából. Kimutatta, hogy az 1947—48-as néptáplálkozási viszonyaink, különösen a munkás és szegényebb néposztály rétegénél jelentős javulást mutatnak. A védőtepanyag fogyasztás a háború alattihoz képest jelentősen emelkedett.

Az orvosi nagyhét alkalmából el- hangzott egyéb vonatkozású nép- élelmészeti tárgyú előadások során felmerült annak a szükségessége, hogy a néptáplálkozástan tudomá- nyos és vizsgálati eredményei fel- használása a közéletben terén szakemberek bevonásával mielőbb megtörténjen. Remélhetőleg a köz- ellátási hatóságok rövidesen figye- lembe veszik ezeket a szempon- toknak jelentőségét. A népelelmé- zést, melyet csak gazdasági és pénzkérdések tekintetében, arról az oldalról is figyelembe kell venni. A laboratóriumi kutató vizsgálatok eredményeit hasznosítsák a nép ja- vára.

Ugyancsak előadást tartott az or- vosihét alkalmával dr. Jeney Endre professor, a Közegészségta- ni Intézet igazgatója. A külföldiek számára tartott értékes angolnyel- vű előadásnak nagy sikere volt. Az előadás a penicillin hatásának analízis tárgyalta.

UJSZERU MEGALLAPITÁSOK

Az előadások visszatükröztek a csendben dolgozó magyar orvosi gárda heroikus munkáját, világra- szóló eredményeit. Ujszerű bejele- nések egész serege hangzott el. Ho- rányi Béla professor ismertette azt az eljárást, amellyel műtéti úton gyógyítja a különböző elme- bajokat. Nyírő Gyula professor az idegbajról, mint népbetegségről be- szélt. Hangoztatta, hogy az utóbbi időben minden huszadik emberen kimutatható volt az idegbajnak va- lamilyen formája, ami a háborús évek, deportálások idegmegrázkó- datásainak következménye. Dungal izlandi tanár kimutatta, hogy a do- hányzás, különösen a cigarettázás fokozza a tüdőrákot. Hatalmas fel- tűnést keltett az orvoskongresszuson Haldane, a kiváló angol bioló- gus felszólalása, melyben a bacil- lusháborút előkészítő amerikai tu- dósokat támadta. Erdekes orvosi előadásában az ipari eredetű be- betegségekről szólott s rámutatott arra, hogy a balesetek jóval keve- gebb halált okoznak, mint az alatto- mosan ható ipari betegségek. — Egyetlen előnyös foglalkozási ág- ként említtette a mézőkeftőket, akiknek halálvesztés százaléka állig fele az átlagnak. Még nem sikerült kimutatni, hogy a mézpor beléleg- zése hogyan fejti ki e kedvező ha- tást.

Az Orvosi Nagyhét értékes elő- adásainak sorozatán, az orvosi ku- tatómunka eredményeinek feltárá-

Mozgósínházak mai műsora:

APOLLO
Ma utoljára:
Fantasztikus szimfónia
Helyiségi:
Béavillán az örökös birodalmából
Jégmezők lovagjai

METEOR
Ma és holnap utoljára.
Ha hazán szívetem ragánye:
Örök visszatérés
VIGSZINHÁZ
Ma utoljára!
Kigyulnak a fenyék
Hét elő. Csupa sziv, csupa izgulom!
Paris gyermekei

Kilodások: Apollo és Vigszinház d. e. 11, d. u. 10. 3, 5, 7, 9 óra-or.
Meteor: 1, 4, 6, 8 órakor

sán túl nyilvánított azokra az érté- kes teljesítményekre, amiket a csendben dolgozó magyar orvosi kar végzett a felszabadulás óta.

Belpolitikai hírek

Dobi István földművelésügyi miniszter vasárnap nyitja meg a sárrudvari közönség mezőgazdasági termelési versenybizottsága által rendezett Paraszt Falunapot. Dobi István a parasztyűlésen beszédt is mond. — Dobi István földművelésügyi miniszter pénteken megnyitotta az egri állatkö- állítást. Beszédében utalt arra, hogy nehéz utat kellett megem- lenünk a felszabadulás után, de az eredmény már is megmutatkozik. Ezeket az eredményeket a dolgozó paraszt szorgalmának, az ipari munkásság erős akaratának és az értelmiség támogatásának köszön- hetjük. Ez a közös összefogás a jövőben még jobban megerősíti a magyar nép minden rétegét.

Mindszenty bíboros primás gyű- léseinek betiltását követelt Zala megye közgyűlése. Mille István kiszgadzapári képviselő a Zala megyében rendezett Mártia-nap eseményeit tette szóvá. Végighall- gatta Mindszenty primás és a plü- pókok beszédeit, amelyek ellenforradalmi politikai szónoklatok voltak. A kormányhoz felküldendő felirátban követeli a vallást szeny- nyező demokráciát gyalázó és a köznyugalom felforgatását előző gyűlések betiltását.

Vas Zoltán miniszter, a Gazdasá- gi Főtanács főtitkára, félbeszakított szabdásága folytatására három hét- re Moszkvába utazott.

Közellátás

Felhívja a közéleti közpon- ti iroda a város lakosságát, hogy a már előzőleg meghirdetett, kijelölt kereskedőkön kívül szabad kenye- ret elsősorban az alant felsorolt szö- vetkezetek árusítják.

MAV Konzum Bocskaik tév, MAV Konzum Vagongyár, MAV Konzum Nagyalomás, Közér: Vár u., Közért Kosuth u., Közért Csapó u., Közért Böszörményi út 52., Hangya I. Ró- zsa u. I., Hangya II. Sámsoni út 11., Hangya III. Vöröshadsereg útja 40., Hangya IV. Csuka u. 2., Hangya V. Hatvan u. 1., Hangya VII. Péterfia 56., Közületi szövetezke: Hatvan u. 9. sz.

A szabad kenyérliszt forgalomba hozatalára még a következő keres- kedők lettek kijelölve:

Danczinger József Monostorpályi út 26., Szabados Mihályné Budai Ezsaiás u., Harányi István Pallag.

Szappankiutalás. Folyó hó 20-án, hétfőn az A—K betűvel kezdődő neví, 21-én kedden az L—Z betűvel kezdődő neví fűszerkereskedők, a fűszerkereskedők és illatszertáro- sok szappankiutalásuk átvétele vé- gelt jelentkezzenek a közéleti közpon- ti irodában.

A III. sz. körzeti iroda Pisc u. 20. szám alól Hatvan u. 23. szám alá, a VI. sz. körzeti iroda Burgundia u. Ipariskolából Plac u. 26. alá költö- zött.

Női divatárak,
selymek, szövetek,
retikül
különlegességek
iskolai aktatásák
Tótfalussy-nál
Piac-u. 40. Hangya-béiház

Kalapja piszkos, formátlan?
szakszerűen tisztítja, formázza
ifj. Dalmi kalaposmester
Csapó- és Vár-utca sarok.

Salgótarjáni
LUNNA tűzhely
ujra kapható
Szabó Ferdinánd
Vaskereskedő CSAPO-U. 26

Olajütést engedéllyel
vállalok, olajf és pogácsát
azonnal kiadok
Kovács Sándor, Hatvan u. 32.

34 kétszobás kislakás épül Debreczenben a Baranyi-uton

Ebből 10 lakást az élmunkások részére építenek —

A másfélmilliót meghaladó építési költség első részletét már kiutalták

A debreceni nyomozó lakásépítési és az építőipari munkanélküliség enyhítésére jelentős segítséget nyújt az építési kormányzat, amikor Kalenda Lóránt miniszteri tanácsos, építési főigazgató előterjesztésére méltányolva a város közönségének a lakástermelés fokozása terén kifejtett erőfeszítéseit elhatározta, hogy még ebben a terv évben 24 darab kétszobás korszerű lakást építtet meg, mintegy egymilliókötvetes költséggel. Az építési minisztérium kikötése mindössze az volt, hogy Debreczen város a létesítendő bérházak céljaira megfelelő fekvésű és közművekkel ellátott telket jelöljön ki az építési költségnek 25 százalékát vállalva el.

Ménasz János polgármester az Építési Minisztérium elhatározását örömmel fogadja és a maga részéről a város terhére 300 ezer forint költséggel a törvényhatósági bizottság útján való megajánlását

kültségbe helyezte. Kalenda Lóránt főigazgató a polgármester választát távlatilag közölte az építési minisztériummal, ahonnan szombat reggel meg is érkezett az építési költség első részleteként kétszáz ezer forint.

Az építésre a város a Baranyi ut mentén a pavillon lakatya előtt elterülő építkezési célokra kiválóan alkalmas telket jelölt ki. Ez a telek még további bérházak építésére is alkalmas nagy terület és remény van arra, hogy az építési kormányzat ezen a helyen a jövő évben további bérházakat is fog építeni.

Az építkezés az Építéstudományi Intézet által máris elkészített tervrajzok alapján még ebben a hónapban megindul és az elgondolás az, hogy 1948. végéig a bérházak területe alá kerülnek, 1949. május 1-én pedig a lakásokat átadják rendeltetésüknek.

A 24 lakás négy darab kétemeletes épületben kerül megépítésre.

re tehát egy épületben összesen 6 lakás lesz, vagyis minden sz. m. n. 2-2 lakás. A lakások 2 szobát, fürdőt, konyhát, kamrát és előszobát foglalnak magukba és kizárólag a dolgozók részére lesznek bérbeadhatók.

Az építési minisztérium intézkedett arról is, hogy az építési munkálatokat a Tiszántúli Munkaszervezet debreceni államosított nemzeti vállalat vezesse el. Ezzel az építkezéssel és a folyamatba tett többi építkezéssel a Debreczenben megmutatkozott építőipari munkanélküliség lényegében megszűnik.

ELMUNKÁS LAKÁSOK A BARANYI UTCAON

A 24 kétszobás kislakás építésével egyidejűleg felmerült a terv további tíz lakás építésére, az élmunkások számára. Ezeket a lakásokat ugyancsak a Baranyi utcai telken építik fel ötszobás csoportokban 400.000 forintos keretben.

Háromtagú valutacsempészbandát fogott el a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrség bűnügyi osztálya elfogott két napos házban egy háromtagú valutacsempész bandát. A banda többi tagja még szökésben van, kézrekerítésük érdekében folyik a nyomozás. Az elfogott tetteseknél nagyobb összegű külföldi pénzt és 2700 darab cigarettapapírt találtak, mely szintén csempészaton került hozzájuk. Az ügyben folyik a vizsgálat.

Több mint ezer telefonelőfizető van Debreczenben, tavasszal már lesz automata központ

A posta újjáépítése során a debreceni telefonközpontban már hetek óta szerelik az új automata központot. A budapesti szállító gyár munkásai már végzik a beépítési munkálatokat és ha az anyagokat idejében megkapják, úgy a jövő év elejére elkészül az automata központ. Az üzembeállításához még vagy két hónap szükséges, mert a kapcsolások ellenőrzése nagy munkát vesz igénybe. Jelenleg az ügyvezető „köz-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1948. IX. 19.

Rádió Kerékpár Varrógép

• Motorkerékpár •

— 12 havi részletre —

Rádió javítás, szerelés

Soltész mérnök, Kálvin-tér 2.

Mezőgazdasági termelési versenykiállítás szeptember 25-én és 26-án

A Tiszántúli Földművelésügyi Tanács, a gazdasági felügyelő-ség, az érdekképviselet és népi bizottságok közös rendezésében szeptember 25-én és 26-án Debreczenben mezőgazdasági termelési versenykiállítás és népiünnepélyek egybekötött gazdanapja tartanak. A kiállítás helye az Arany Bika nagytérben, a népiünnepély pedig a Nagyerdői Stadionban lesz megtartva.

A termelési versenyben résztvevő gazdák szemléltetően fogják bemutatni terményeiket, bizonyítva azt, hogy mennyire eltér az a mostani kiállítás a múlt részben rendezett mezőgazdasági kiállításoktól. Ezen a kiállításon a dolgozó kispaszatok két kezük munkájával, elért fáradságuk eredményeit, munkájuk gyümölcseit fogják bemutatni.

A mezőgazdasági versenykiállítás termainban a szövetkezeti gazdálkodás előnye lesznek kiemelve, valamint az öntözés nélküli konyhakerti gazdaság eredményei.

Kiállításra kerülnek: termény, gyümölcs, szőlő, bor, virág, zöld és öntözéses gazdálkodás terményei, erdészet, vadászat, halászat, nyul, növényegészségügyi, szakoktatás, földművelészet, szövetkezet, mezőgazdasági gépek, mezőgazdasági találmányok, háziipar, vegykeresleti állomás működése stb. Az állami középiskola gazdasági iskola és az Agrártudományegyetem tudományos alapon szemlélteti grafikonokon a helyes gazdálkodás irányelveit. A gazdasági felügyelő és a csavázás helyes és célszerű módját gyakorlatilag fogja bemutatni. A jövő korszerű magyar me-

zőgazdaság egyik legfontosabb ipari növényét, a gyapotcsert és a gyapotrostokat szintén kiállítja Hajdú vármegye egyetlen gyapottermelője.

A Kisgazda Párt kulturterében a délelőtti órákban filmbemutató előadásokat tartanak belépti díj nélkül. A földművelésügyi minisztérium leküld erre az alkalomra szakoktató filmeket. Ugyanabban a helyiségben az esteli órákban a Szabadművelés Tanács kultúrgárdája az „Eger és emberek” című színdarabot fogja eljátszani. 26-án pedig a Magyar Szovjet Művelődési Társaság kultúrscsoportja Anton Csehov három egyfelvőnő színdarabját játssza el.

A Nagyerdői Stadionban a gazdanappal egybekötött népiünnepélyen hűsítő italokról, laci-konyháról, halászlőről, mutatványosokról, zenéről gondoskodik a rendezőség. A közellátástól lesz kifli és zsemle kiutalás. A zenét a MÁV zenekara fogja szolgáltatni.

Terve van véve az is, hogy a MÁV zenekara zenésbroszúttal fogja Debreczen város közönségének tudtál adni e nagy nap jelentőségét.

A versenykiállítás lelke, szervezője Zentay Árpád állami gazdasági vezető. Belépőjegy ára 1 forint. A jegy érvényes az Arany Bikában levő kiállításra, a Stadionban tartandó kiállításra, a filmbemutatóra és a színelőadásra is.

A Földművelésügyi Tanácstól kapott értesülés szerint a Földművelésügyi Minisztérium film-szolgáltatása filmfelvevőgéppel fog lejönni a debreceni gazdanapra.

Megindult a takarékbélyeg akció

Az Országos Szövetkezeti Hitelintézet taghálózatán keresztül az egész országra kiterjedő takarékosági mozgalmat indított. A mozgalom célja az, hogy a legapróbb tőkét összegyűjtve a tervgazdálkodás szolgálatába állítsa azokat a kistökeket, amelyek ezidáig ki voltak kapcsolva a gazdasági vérkeringésből.

Egy forint névértékű a takarékbélyeg, amelyek beragasztására külön takaréklapot rendezesítettek, amelyen már egy forint névértékű bélyeg eredetileg be van ragasztva. A takaréklapot mindenki ingyen kapja és ha arra 14 bélyeget felragaszt és azt a hitel-zövetkezethez takarékbélyegbe adja, akkor

ke ellenében beadja, a beadástól számított 10 hónap múlva az általa eredetileg fizetett 14 forint helyett 15 forintot kap vissza.

Debreczenben a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelszövetkezet (Vöröshadsereg útja 9. sz.) foglalkozik a takarékbélyeg árusításával, ahol mindenki résztvehet ebben a takarékosági mozgalomban.

A takarékbélyeg állomány növekedése a hároméves tervnek egy igen fontos alappillére, tehát mindenkinek, aki hazánk megerősödését és felvirágoztatását kívánja szolgálni, kötelessége a mozgalom sikere érdekében tevőlegesen résztvenni. Nagy feladat vár itt elsősorban a demokratikus tömegszervezetekre,

az iskolákra, az üzemekre, vállalatokra és minden olyan intézményre, amelynek keretében fizikai vagy szellemi dolgozók foglalkoznak.

A hitelszövetkezet vezetősége éppen ezért ezután fordul felhívással az iskolákhoz, demokratikus szervekhez, üzemekhez, vállalatokhoz, érdekképviseleti szervekhez és elsősorban a politikai pártokhoz, hogy megbízottjukat soronkívül küldjék el a hitelszövetkezetbe, ahol az igényléshez mérten rendelkezésre bocsátanak takarékbélyegeket és lapokat.

Takarékoskodunk munkával és idővel egyaránt, azért nem küldünk az érintett szerveknek külön meghívót, azonban bizossra vehető, hogy a nyilvántartott szervek mindegyike kötelességének fogja tartani az azonnali megjelenést, hogy embertársainak és a hároméves terv sikerének hasznos munkát véghezessen és tevékenységét azonnal megkezdhesse.

A takarékoskossági mozgalom próbaköve lesz a demokráciát építeni szándékozó akarat megnyilvánulásának, mert olyan kerést kell teljesíteni mindenkinek, amelyről az anyagi vonatkozásban nem zárkothat el senki. Nem adakozásról van szó, hanem arról, hogy a kistökek összegyűjtése gyorsítja a pénz forgását, sebességét és ezzel erősíti a stabilizációt. Mindenkinek módjában lesz tehát bekapcsolódnia az építő munkába anélkül, hogy áldozatot hozna, ellenkezőleg egyénileg hasznot lát belőle.

Idegenforgalmi Társaság alakul Debreczenben

A hároméves tervjében folyó újjáépítés egyre nagyobb lehetőséget nyújt, hogy idegenforgalmi létesítményeket, a nagyerdői fürdőt, a város nevezetességeit idegenforgalmi szempontból fokozott mértékben kihasználjuk. Most tervbe vettük egy a dolgozó társadalom létszámához méltóan megfogható idegenforgalmi társaság alakítását mely egyrészt képes lenne a legszélesebb belföldi és külföldi propaganda kifejtésére, előadás-sorozatokat, társasutazásokat, idegenforgalmi kiállítások rendezésére, másrészt az idegenforgalmi társaság kereteinek minél mélyebb kulturális tartalommal való megtöltésére. A társaság tervvel között szerepel városunkból más városokba irányuló idegenforgalom megszervezése is cserekirándulással.

FIGYELEM!

NIKKELEZÉS, KROMOZÁS

HATVAN-U.2. FANCSALI.

BUTOR

vásárlás előtt tekintse meg butor aktáramat, ahol hála, kombinált szobák és konyha butorok a legjobb minőségben állandóan kaphatók.

Batini Sándor asztalosmester

CSAPO-U. 25.

Kezet fogott menyasszonyával és az eküvője előtt pár órával meghalt

Tragikus haláleset történt a múlt nap Hajduböszörményben. Bereg Antal 42 éves földműves, hajduböszörményi Tanya 573. szám alatti lakos jegyben járt Cs. Tóth Mária-val. Minden előkészület megtörtént az esküvőre, értesítették az ismerősöket, készült a lakodalmi ebéd és vacsora is. Bereg Antal az esküvő napján, néhány órával az esküvő

előtt megjelent menyasszonyánál. Elbeszéltek, majd megökölték menyasszonyát a vőlegény, kezét fogott vele, amikor hirtelen rosszul lett, összeesett és a földre zuhant. Pár perc múlva már kiszenvedett. Szívrohamban halt meg, a kiszállított rendőri és orvosi bizottság megállapítása szerint.

Uray Sándor lemondott lelkeszelnői tisztségéről

A debreceni ref. egyház presbitériuma e hó 21-én, kedden délután 4 órakor gyűlést tart.

A tárgysorozat első pontja: Uray Sándor lelkeszelnői lemondása lelkeszelnői tisztségéről és a lelkeszelnői tisztség betöltése.

Lemondott Szemes László lelki pástort a vallásoktatási bizottsági elnöki tisztségéről. A presbitérium ezen az ülésen intézkedik a bizottság elnöki tisztségének betöltéséről is.

A beszolgáltatást túlteljesítő debreceni gazdák kitüntetését ma adják át a városházán

Beszámoltunk arról, hogy a beszolgáltatást 100 százalékon túl teljesítő gazdák díszoklevéllel tüntetik ki. A túlteljesítményt nyújtó debreceni gazdák első csoportjának tíz gazdának ma adja át Ménasz János polgármester ünnepélyes keretek között a díszoklevelet. Az oklevelek átadása délelőtt 10 órakor lesz a városháza közgyűlési termében.

Hajdú megyében 90 gazdát tüntettek ki eddig a beszolgáltatás túlteljesítéséért s számukra az oklevelet népgyűlések keretében közönségekben adják át.

Az 1928 évben született állításköteles ifjak összeírása

A honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. valamint a 14.700/eln. hadkir. 1948. számú honvédelmi miniszteri rendelet alapján az 1928. évben született állandóan Debreczenben lakó állításköteles ifjak nyilvántartásba való vételük végett szeptember 20-tól, legkésőbb szeptember hó 28-ig Kossuth u. 20. fidsz. 40. ajtó (rendőrségi épület) délelőtt 8-12 óra között a következő sorrend szerint személyesen tartoznak jelentkezni. Szeptember 20-án, akik

100-as Csepel

12 havi részletre

125 Mára, 125 Puch, 250 Jawa új motorkerékpárok.

Fiat, Aero, Tatra, Skoda új személy- és teherautók.

Csepel-erőgépek, kedvező fizetési feltételek.

D. Ungár István

Hemze közti Csepel-erőgépek Rt. Hódmezővári motorkerékpár gyár Kézelti Árpád utca Csepel-bon 100. Ságvári Endre utca 2.

nek a családja neve A, A. B. C. Cs. betűvel kezdődik, 21-én a D, E, E. F, G, Gy, 22-én a H, I, J, K, 23-án L, M, N, Ny, 24-én O, O. P, R, S, 25-én Sz, T, Ty, 27-én U, U. V, W, Z, Zs betűvel kezdődő nevek. 28-tól azok, akik valamilyen ok miatt még nem jelentkeztek. Az állandóan Debreczenben lakó ifjaknak még akkor is, ha már sorozva voltak, vagy tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, személyesen kell jelentkezniük és jelentkezésük kötelező magukkal hozni, születési anyakönyvi kivonatukat, 2. bejelentőlapjukat, 3. iskolai bizonyítványukat, 4. munkakönyvüket, vagy segédkönyveiket, 5. katonai igazolványukat, 6. esetleges külföldi honosságukat igazoló leveleket, honossági bizonyítványukat, lakhatási engedélyüket stb. Az ideiglenesen távollévő állandóan debreceni lakos ifjak (ideiglenesen más belföldi községben, városban, vagy külföldön tartózkodók) irásban kötelezőek jelentkezni.

Ismételteln felhívja a városi tanács a még nem jelentkezett 1924, 1925, 1926, és 1927. születésű állításköteleseket, hogy nyilvántartásba való vételük végett a városi katonai ügyosztályon (Kossuth u. 20. fidsz. 40. rendőrségi épület) a hivatalos órák alatt a jogkövetkezmények terhe mellett haladéktalanul jelentkezzenek. Ugyanott a kedvezményekre és a górzására bővebb felvilágosítás nyerhető.

A hét fontos rendeletei

A hivatalos lap szeptember 12-4 számában jelent meg a kormányrendelete az állami, valamint állami érdekeltségű ipari és kereskedelmi vállalatok munkavállalói elbocsátásának és alkalmazásának ideiglenes szabályozásáról szóló rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása, továbbá a romlakások közleli helyreállításáról szóló rendelet kiegészítése. Ugyanezen számban jelent meg az építés és közmunkaiügyi miniszter rendelete a tárgyból megszüntetett cégből a lakások műszaki megosztásának előmozdításáról. — A szeptember 15-i szám közli a GF. földtörvény rendeletét a beszolgáltatott burgonya árának megállapítása tárgyában. — A szeptember 16-i hivatalos lap közli a G.F. földtörvény rendeletét a kukorica árának megállapítása tárgyában. A földművelésügyi miniszter rendelete a kukorica beszolgáltatásának és forgalmának szabályozásáról.

MUSOROKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től Bajcsy-Zsilinszky utca 1. Bérházban.

Iskolatáskák, aktatáskák, retikülök, keztüük, gyógyhaskötők, sérvkötők mérték után is!

Bőr István keztüüs és sérvkötő Piac-u. 20. Város-haza alatti

— készítő mester —

Javítunk mindenféle lábbelít

(cipőt, csizmát stb.)

gyorsan, pontosan, előnyös áron

Óreg Cipész és Cs. zmadia Mesterek Meleg-mező Munkavállaló Csoportja. Piac.

U. 32.

Heti krónika

KULPOLITIKA. Párisban az elmúlt héten négyhatalmi értekezlet zajlott le az olasz gyarmatok ügyében. Visinszkij szovjet megbízott rámutatott arra, hogy a nyugati hatalmak lényegében egymás között akarják felosztani a volt olasz gyarmatokat. Ezzel szemben a Szovjetunió azt indítványozta, hogy a volt olasz gyarmatokat egyetemlegesen helyezték nemzetközi gyám-ság alá. Az olasz gyarmatok ügyének további megvitatását az Egyesült Nemzetek legközelebbi ülése elé terjesztik. — **A magyar kormány** jegyzéke után Románia kormánya is visszautasította Titók rágalma. A román jegyzék hangsúlyozta, hogy a mostani jugoszláv vezetők eltávolították a demokratikus elvektől és az imperializmus-sal való megengedés útjára léptek. — **Brauchitsch** és **Mannstein** volt náci tábornokok angol szolgálatba léptek. — **A görög monarchofasizmus** mérges gázt akar nekik használni a demokratikus hadsereg ellen. A szabad görög rádió az egész haladó emberiség nevében tiltakozását jelentette be az újabb barbár fasizta terv ellen. — **Franciaországban** a belpolitikai válság lényegében tovább tart. A munkásság egyre terjedő sztrájkokban ad kifejezést véleményének s a kormány helyzete napról-napra gyengül. — **A Jugoszláviában** államosított amerikai ingatlanok ellenértékéül a jugoszláv kormány tizenhét millió dollárt utalt az Egyesült Államokba. — **Az Arab Liga** az arabok uralma alatt lévő palesztinai területen ideiglenes arab kormányt akar felállítani. — **Indiai** csapatok benyomultak Heiderabad hercegeggé területére és heves harcok közepette nyomulnak az ország belsejébe.

BELPOLITIKA. A Független Kisgazda Párt Dobi István vezetésével visszatért a Bajcsy-Zsilinszky Endre által kijelölt útra — mondotta Bognár József, a Kisgazda Párt ügyvezető elnöke a Miskolcon tartott emlékülésen. A Kisgazda Párt most félreérthetetlenül szolgálja a népi demokráciát — mondotta — és mindazokat a célokat, melyek ebből következnek és egész politikáját a dolgozó osztályok együttműködésére, a legszorosabb munká-parasztszövetégre építi. Nincs hatalom, mely megfordíthatná a fejlődést. — **A földművelésügyi minisztériumban** nemrég leleplezték összeesküvés vádlottjai ügyében a budapesti Népbírósg megkezdte a tárgyalást. — **A hadifogoly kérdésben** fontos nyilatkozatot tett a központi hadifogoly iroda vezetője. Kijelentette, hogy már csak harmincezer hadifogoly van a Szovjetunió területén és ez év végéig minden magyar hadifogoly itthon lesz. A hadifogoly-szállítást egyébként az elmúlt héten tovább folyták. — **A Nemzeti Parasztpárt** országos értekezletet tartott. Az értekezlet határozatát javaslatot fogadott el, mely többek között kimondja, hogy a Parasztpárt következetes osztályharcot folytat a tőkés nagygazdák osztálya és a vele szövetséges ipari és kereskedő tőkés elemek ellen. — **A kormány** kinevezési és Alkalmazási Bizottság felállítását határozta el. Ugyanakkor kimondták, hogy Magyar Beruházási Bankot alapítsanak. — **A Gazdasági Főtanács** szabaddá tette a rizet. Legzártabb a könyvek árát és kimondta, hogy a vetőmagköltségen készpénzzel is vizsgálható. — **Debrecenbe** is bevezették a szabad kenyereket és szabad lisztet.

Prágai képeslap

Prága, szeptember közepén. Zlatá Praha — az „arany Prága” — pazar bőségben tárja ma is látványait: a gót tornyok százait, renaissance és barokk templomait, a Vitaván átívelő tucatnyi karszid hidat, középkori sikátorait és metropolist mutató bulvárait az idegen elé.

Az élet képe ma is színes, gazdag — különösen este, amikor neonfényben csillog a város, száz és száz pompás autó suhan az utakon (nagyobbrészt Tatra és Skoda kocsik, hazai gyártmányok) — de nappal már észreveszni, hogy a háború előtti gazdagság erősen megkopott. Csehszlovákiában már nem működik a bőségszaru...

Meglepő, hogy a férfiak, nők egyaránt szegényesen, vagy az otthoni átlagnak megfelelően öltözködnek. Elegáns nőt vagy férfit alig látni. A ruhák gyűrűttek, anyaguk nem éppen a legjobb. Reflények látszik mindez. De megtaláljuk a meglepiést és ez egyetlen szó csupán: Export.

A prágai nemzetközi vásár hatalmas hétemeletes palotájában és a kiállítási területen sok ezer kiállító káprázatos cikkeket — vasalógéptől a legfinomabb posztókig, turbináktól a legjobb minőségű cipőig — mutat be. A vásár bizonyítja, hogy a világhírű cseh ipar múltjának megfelelően dolgozik, de a vásár minden olya darabján, amely minőségével kimagaslik az átlagcikknek köréből, ott komorlik a bűvös szó: Export.

Cipőkötőmunkások, selymesodák remek férfi ruhaszövetek sokszáz cég vásári pavillonaiban. (A cégek javarésze állami vállalat már.) Az ember szeme gyönyörrel nézi mindezt, vásárolni akar s meg a cég prágai üzletébe. A kirakatokban izléses dekorációk között — mondjuk — néhány gumitalpas cipő, az is jegyre. Ami jó, szép, az mind külföldre megy.

A cseh ipar termékeit — kap a cseh polgár külföldről élelmiszert. Szigorú jegyrendszer van, fekete plénak csak néhány halványzürke nyoma. Szabadon csak gumicsőt és zöldségfélék lehet vásárolni, egyébként minden jegyre megy még most is. Irigylkedve hallják a prágaiak a diésekvő beszámolómat Magyarország közeli állami helyzetéről.

Egyedül a posta, a villamos, az üvegáru, a dupla-ékszerék és női cs. esebecsek öcsösége az, amit a külföldi látogató az itteni vásáro-lyok javára pluszként elkönyvel. És — janc, not least — a férfi kalapokat. Nagyszéű kalapok 30—40 forintért lehet venni! Ami fő: jegy nélkül! Mert egyébként ny kkedőtől gumicipőig mindenhez jegy kell: ruhapontok szükségeseik.

Most: hadd álljon itt néhány apróság: locsoló- és seprőautók járják végig excentrikus a város utcáit a villamosok közti része önkö-ző- és seprőberendezéssel ellátott villamosok tisztítják meg naponta. Délelőtt mindenütt betartják a 2 óras ebédszünetet. Még a templomok is bezárják, nem hogy az üzletek.

Prága legszebb strandja a Barandov-on van. A medencé: a hegyoldalba építették, három oldalról 50—60 méteres sziklafal veszi körül. Néha igazoltatják a fürdőzőket, van-e más foglalkozásuk is, mint a fürdőzés.

A vásár alkalmából az egész várost fellobogózták. Mindezt a

piros-fehér-kék nemzeti és a piros-sárga prágai zászlókat lengeti a szél.

Olimpia bajnokait, mint nemzeti hőseket ünnepelték. Zatópek a legnépszerűbb. Tombolva biztatja a közönség Zatópkát (így becézik) a hatalmas Masaryk-stadionban megrendezett cseh-belga atlétikai viadalon az 5000 méteres futószámban, de a cseh olimpiai bajnok az utolsó kilométeren lemaradt a belga olimpiai bajnok Reiff mögött. Az olimpiai aranyérem közszemlére van kitéve a Vencei-téren, Prága legragyobb terén.

A villamoson civile öltözött ellenőr vizsgálja a jegyeket. Felszáll más földi halandóhoz hasonlóan, három-négy megálló után szivarzsebéből előhúzza a jókora jelvényét és elkezd a meglepett utasok között: a jegyvizsgálót.

Csehszlovákiában is munkaver-seny folyik. Itt is vannak élmunkások. A legidősebb élmunkás, alkalmassint a korban legmagasabb cseh dolgozó, a 82 éves Antonin Vesely. A Prága melletti Vranéb-n levő cigartápipergyárban dolgozik mint rézműves. Magyarul is tud keveset, mert az első világháború előtt Szerencsen, Braszóban, Magyaróvárt dolgozott. Szívesen idézi fel magyarországi emlékeit. 15 éves kora óta szünetlen a munka az életeleme, kihagyást csak az kényszerítet rá, hogy

A szabadművelődés a dolgozók nevelését jelenti

Feliríttatott népkönyvtárakkal, tanfolyamok, filmbemutatók sorával indul meg a Szabadművelődési Felügyelőség új munkája Hajdú megyében

Az új utakon megindult szabadművelődés egyre nagyobb feladatokkal vállalt munkája most, a második tervét eljelen van kibontakozóban. Ez a munka, mely a művészet, kultúra szépségeivel igyekszik közelíteni az embereket a népi demokrácia alkotásához, egyidejűleg mindenféle és mesterségesen elterített, gicces, üzletszertű kulturálódás által elrontott tömegizlés nevelésére.

Hajdú vármegyében dr. Varga Imre, az ismert kitűnő fiatal író vette át a Szabadművelődési Felügyelőség vezetését és az új özi idennel meginduló munkatervről a következőket mondotta: — Tudom, hogy a terveknek elsősorban reálisnak kell lenni. Hajdú vármegye kulturális helyzetét, eléggé ismerem és a célt is, amit el kell érniük. Kulturtervem része az egész ország kulturális-jét emelő művelődési programnak és már hónapok óta készen van.

— Természetesen ideológiai és személyi átöröptositást fogok végrehajtani. Elsősorban fontosnak tartom a társadalmi szervek által elérhető vagy megszervezendő Kulturális Bizottságoknak minden faluban és városban azonnali munkabizottságát. Követendő például a hajdúhadházi Kulturális Bizottságot állítom a többi helység elé, mert ez felépítésében önkéntes megalakulásában országos jelentőségű szervezet. Hajdú megye kulturális felügyelőségét munkává fogom építeni, elsősorban a munkások és dolgozó parasztok művelődési to-gom szolgálni. **A szabadművelődés nem egyszerű „igény” kielégítését fogja jelenteni, hanem a dolgozók nevelését.** Fontos szerepet tölt be özi és téli munkánkban az oktatás. **Modern tudományos világnézetet**

DEBRECZEN

4. OLDAL
1945 IX. 19.

1945-ben Prága bombázásakor súlyosan megsérült. Munkában megedzett szervezete azonban hamar kiheverte a sebesülést, ismét felvette a munkát. Két ház, sok kitűnő okirat és az élmunkás-jelvény az, amit 67 éven át tartó munkával szerzett, négy élő gyermeke, kilenc unokája van.

Amikor háza kertjében elbeszélgetünk megkérdezem, mit üzen a magyar dolgozóknak?

— **Több mint hatvan munkában töltöttem év tapasztalatai birtokában azt üzenem a magyar dolgozóknak: tanuljanak minél több dolgozoznak menél jobban, menél többet. A mi munkánkkal épül az ország s mindegy az, hogy ezt az országot Cseh- vagy Magyarországnak hívják.** Két kezünk, eszünk s 'gépünk munkája révén emelkedik az életszínvonal s a jólétben élő népek közelebb kerülnek egymáshoz. Tudom, hogy voltak különbségek a magyar és a cseh nép között, dolgozunk azon hogy a vizsgálóra okot adó sovinnzla érzések eltűnjenek.

— **Eljén a magyar szabadság! Eljén Kossuth Lajos! — mondja magyarul a végén. Még Magyarországon tanulta.**

Én megőlelem az öreg Veselyt, megcsókoljuk egymást. Hadd dicsekedjem végül vele: Antonin Vesely cseh élmunkás az én nagyapám testvérbátyja...

Dr. Pálty József.

lakozók, akinek hivatása. A vidék izlésének nevelésére a Fialatok Színpadát több vendégjátékra fogjuk kivinni, a Csokonai Színházzal tárgyalásba kezdünk a tájszínház megszervezése végett. Az európai-hírű Csenki Kórus munkáját vidéki viszonylatban mindenben támogatjuk. Szabadszínházaink részére kultur-anyagközpontot állítunk fel.

— Természetesen: ehhez a munkához megfelelő munkatársak kelljenek. Lekezes emberek, akik velem vallják: „A munka nálunk becsület és dicsőség dolga”. A közvelen munkatársak részére rendszerezjük az ideológiai továbbképzést, de ugyanakkor minden kulturmunkára alkalmas társunkat segíteni fogjuk a továbbképzésben.

— Országunk fejlődése, népi demokráciánk páradan lendülete ezt várja tőlünk. Nehéz munka lesz, de meg kell csinálnunk.

Védőoltási hirdetmény

Debrecen törvényhatósága felvételén a himlő előző- és újraoltások, továbbá diphtéria elő és második oltásokat pótló oltásokban fogjuk elvégezni mindazoknak, akiknél a himlő első oltás nem fakadt meg, vagy pedig a többi oltások valamik miatt a tavasz folyamán elmaradtak. Az oltások napjai szeptember 22-én szerdán, szeptember 23-án csütörtökön, szeptember 24-én pénteken és szeptember 25-én szombaton, minden nap d. e. 10 órai kezdettel. Debrecen, Tóthfalussy-ter 2. sz. (volt Dégenield-ter) alatt levő Szegénybeteg rendelőben.

Ugyanezen oltásokat a tanyai közösségekben szeptember 20-án Nagyhegyesen, szeptember 21-én Kösztlyszegen, szeptember 22-én Kunpálhalmon, szeptember 23-án Hegyesen, szeptember 24-én Elepen, szeptember 25-én Nagymacson, szeptember 27-én Ebesen, szeptember 28-án Vedresdülön, szeptember 29-én Külső-Belsőóhalon, szeptember 30-án Kádárdülön, október 1-én Percudón, október 2-én Székaton, október 4-én Cucán, október 5-én Szepes 1. október 6-án Szepes 2. október 7, Szepes 3., október 8- Szepes 4. és október 9-én Kismacs 2 (Hadházy tanya), Kismacs 1, október 11-én, hétfőn 9 órakor Nagycserén, 11 órakor Fancsikán, 13 órakor Létai úti iskolában. Október 12-én kedden 8 órakor Szatán, 10 órakor Lukaházán, fél 1 órakor Hármashatárhegyen, Október 13-án 8 órakor Dicségi úton, 10 órakor Bánkon, 12 órakor Mészehyegen 2 órakor Hosszupályi úti iskolában. Október 14-én, csütörtökön 8 órakor Nyulason, 12 órakor Pallagon. Október 15-én pénteken fél 9 órakor Halápon, 11 órakor Allohégyen, 13 órakor Pipóhegyen. Október 16. szombaton 8 órakor Apafáján, 10 órakor Betontanyán, 12 órakor Dombostanyán. A pótlóoltások alkalmával az I. elemi iskolába járó iskolás gyermekek harmadik diphtéria oltása is meg fog történni.

Tisztifőorvos.

OLAJMALOM!

Acél-u. 9 sz. alatt

MEGINDULT.

Napraforgói elsőrendű étolaja és pogácsára becsesél. Engedélyre.

Szakadt, molyragott ruháit

újja varázsolja

NAGY EMMA műsz. d. v. mester.

Piac-utca 49. I. emelet 1.

Gyönyörű

szövet, selyem, mosóárú,

fehértanú, pulóver, zokni

újdonságok

nagyválasztékban

KERECSEN

divatház

Csapó-utca 8 szám.

OLCSÓBB LETT A PÉTI SÓ

Minden őszi vetés, dús bokrosodását,

— hiánytalan átteleltetését biztosítja. —

400 vidéki raktár áll

a gazdák rendelkezésére.

Felvilágosítással szolgál:

Péti Nitrogénművek Rt.

Budapest, V. Nádor-utca 21.

és az összes vidéki képviseltek.

Ipari nyomtatványokat

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től

— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbáz. —

ASTORIA

szálloda - étterem

BUDAPEST

nívós - komfortos - olcsó

Megjelent a rendelet az új iskolai osztályozásról

„Magaviselet” helyett „magatartás” címen kell osztályozni a tanulókat

A hivatalos lap mai száma közoktatásiügyi miniszteri rendeletet közöl, amely az iskolákban rendszeresítendő új osztályozásokról intézkedik. Az 1948-49-es iskolai évben már szerint az egységes eljárás szerint kell a tanulókat elbírálni és osztályozni.

Igen érdekes új intézkedése a rendeletnek, hogy „magaviselet” címen eddig alkalmazott osztályozás megszűnik és helyette „magatartás” címen kell a tanulókat osztályozni. A tanuló magatartását

három érdemjegy alkalmazásával osztályozzák, mégpedig „példás” (hármás), „jó” (kettős és „tűrhető” (egyes). Fegyelmi okok miatt az iskolából eltávolított tanuló magatartását nem kell osztályozni.

A tanulmányi eredményeket, mint már jelentettük a következő hét érdemjeggyel kell elbírálni: „kitűnő” (hetes), „jelas” (hatos), „jó” (ötös), „közepes” (négyes), „elégesség” (hármás), „gyenge” (kettős), „elégtelen” (egyes).

Zavarok a szabadkenyér árusítása körül

A Népi Bizottság hétfőn foglalkozik a kérdés rendezésével

A szabad kenyér árusításának első napja szombaton volt Debrecenben: az érdeklődés, kereslet nagy volt, de a közellátási hivatal által kijelölt fűszerkereskedők legfőbbjénél nem lehetett kapni szabad kenyeret. A kereskedők az érdeklődőknek azt a felvilágosítást adták, hogy a pékek nem adtak át árusításra szabad kenyeret.

Hajdu vármegye népi bizottsága tegnap esti ülésén azt a határozatot hozta, hogy a debreceni pékek segítsék a nekik kiutalt lisztből a szabad kenyeret, amit árusításra átadnak a hatóság által kijelölt 46 kiskereskedőnek és a szövetkezeteknek. A pékek hangzózták, hogy ez rájuk nézve sérelmes, de el fogadják a határozatot.

Pénteken a sütőszakosztály ülést tartott Schneider János elnöke alatt, melyen 70 sütiiparos vett részt. A pékek olyan határozati javaslatot fogadtak el, hogy a szabad kenyeret nem adják át árusításra a kijelölt kereskedőknek, hanem a pékek maguk árusítják, azonkívül a Konzum utján is forgalomba hozzák.

Ennek eredménye volt azután az, hogy szombaton a vásárlói közönség nem kapott szabad kenyeret a kijelölt kiskereskedőknél. Így sokan maradtak szabad kenyér nélkül, azonkívül sok eladatlan szabad kenyér maradt a pékeknél.

A váratlan esemény foglalkoztatta Domokos János főispánt, Kraiczki Kálmán rendőrfőkapitányt, a partokát. Az a felfogás alakult ki, hogy újból összehívják a népi bizottságot, az foglalkozik majd a kérdéssel, meghallgatja az érdekelteket és dönt, hogy érvenyt szerez-e korábbi határozatának. Addig a pékek és a szövetkezetek árujják a szabad kenyeret.

A váratlan esemény foglalkoztatta Domokos János főispánt, Kraiczki Kálmán rendőrfőkapitányt, a partokát. Az a felfogás alakult ki, hogy újból összehívják a népi bizottságot, az foglalkozik majd a kérdéssel, meghallgatja az érdekelteket és dönt, hogy érvenyt szerez-e korábbi határozatának. Addig a pékek és a szövetkezetek árujják a szabad kenyeret.

Húsfogyasztási adót kell fizetni Debrecen területére beszállított háziszárnyas, vad és hal után

A 2700/1948. I. b. P. M. sz. rendelet 18. §-a szerint akár saját fogyasztás, akár pedig forgalombá hozatal céljából a város területére beszállított házi szárnyas, vad, vadszárnyas és hal húsfogyasztási adó alá esik. Fenn a rendelet alapján felhívom mindazokat, akikre érdekel, hogy Debrecen város területére történő házi szárnyas, vad, vadszárnyas és hal beszállítások alkalmával az állatok beszállított és fenn felsorolt fogyasztási adókötelese élő állatok, illetőleg azok vágási termékei után esedékes húsfogyasztási adót a beszállítási útvonalon eső sorompóháznál, illetőleg állomásoknál szolgálatot teljesítő javadalmiőrökkel bírók felé az adó lefizetését igazoló bércekk ellenében.

A fent felsorolt állatoknak vagy azok vágási termékeinek fogyasztási adó alóli elvonása, vagy elvonási szándéka súlyos jogvédelmi kihágásnak minősül és a fogyasztási adó négyeszeresétől nyolcszorosáig terjedhető pénzbüntést von maga után.

Javadalmi Hivatal.

Köszömlén a kitelepítettek névjegyzéke

A 12.200/1947. Korm. sz. rendelet hatálya alá tartozó kitelepítettek névjegyzék kivonata a város háza kapu alatt lévő hirdető táblán, míg a névjegyzék eredeti példánya a Rendőrség Kossuth u. 20. sz. szobájában 5 napi közszemlére ki van téve szeptember 19-től szeptember hó 24-ig bezárólag. Aki igazolni tudja, hogy reá a fenthivatkozott rendelet nem a névjegyzékben feltüntetett §-a vonatkozik, a „Kivételkezesi Bizottság”-hoz címzett és előirászerűen felbonyolított felhívását a városi hivatalban a kifüggesztéstől számított 5 napon belül benyújthatja. A közszemlé eltelte után beadott kérelmek figyelembe nem vehetők. Polgármester.

Rádiókészülékek 9, kerékpárok 4 és 6 óra
MAYER mérnök
KOSSUTH-U. 13. TEL.: 380

H I R E K

TIED AZ ORSZAG, MAGADNAK EPITED!

— Várható időjárás: Időnként élénk nyugati, északnyugati szél, felhőfelvonulások, néhány helyen futó eső. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— Ügyeletes gyógyszerárak: „Kigyó” Vöröshadsereg útja 31. „Csillag” Árpád tér 1.

RÁDIÓMOSOR. Vasárnap Bpesi. I. 7. Zene. 8.30: Sziv kúldi szívetek szívesen. 9: Kamarazene. 9.30: Görög-leti istentisztelet. 10: Evangélium. 10.30: Tisztelet. 11: Kis riportok a képzőművészet világából. Du. 12.15: Anyák öltöztetése. 12.20: Negyedóra az Aranygyantában. 12.35: Operettválogatás. 1: Bányászok vasárnapja. 1.30: Jazz. 2.15: Hangnemek. 3: Egy amerikai közönség napja. 3.20: Ének-zamok. 3.45: Vasárnapi krónika. 4: Csángózene. 4.55: A Magyarország—Lengyelország futballmérkőzés második félidője. 6.10: A tau hangja. 7: Bond Ierók. 8.35: Hangnemek. 8.50: T. t. 8.55: A Bartók zenei verseny. 9: A római rádió műsora. 11.35: Serelem dalban elbeszélve. — Bpest II. 9: Szórakoztató zene. 10: Fejőrózsa Zenopartiban. 11-től du. 1-ig: Könyv zene. 5: Jazz. 6: Kötők hangja szadokan át. 6.30: Művészek. 7: Lakki hetedik országos át. 7.10: Hazugságok. 8.30: Filmek. 61. 8.40: Könyvek. 9.15: Jazz. 10: Zenekari muzika.

— A Debreceni Református Gimnázium f. évi szeptember hó 20-án, hétfőn, délután 5 órakor a gimnázium énektermében szülői értekezletet tart.

— Két testvért avattak tegnap doktornak az egyetemen. A most kezdődő egyetemi tanév első doktornak avatására tegnap dében került sor a Tudományegyetem aula-jában. Ezúttal két testvért — Demeter Ferencet és Demeter Lajost — avatták a jog- és államtudományok doktorává. Az avatáson dr. Pukánszky Béla rektor mondott beszédet.

— MNDSZ közlemény. A hétfői 20-i vezetési gyűlésen minden iskolafelelős asszonytárs felmentül jelen meg a Vezetőség. — A 23-án délután 6 ór kor kezdődő énekóra jelentkezőket még felvesszük. — Kézimunka kötet-tanfolyamra jelentkezéseket még elfogadjuk délelőtt 9-1-ig.

— A Tiszántúli Református Egyházkerületi Nőszövetség Péterfa u. 33. szám alatti otthonát ma, vasárnap délután pontosan 4 órakor nyitja meg ünnepélyesen. Belépődíj nincs. Érdeklődőket családtagjaikkal együtt szerezni lehet.

— Dolgozó nők esti tanfolyama. A Leány utca 2. szám alatti áll. általános leányiskolában október hó 1-én megnyitja Dolgozó Nők esti tanfolyamára még f. hó 25-ig lehet beiratkozni. A tanfolyam teljesen ingyenes s a négy középiskolával egyenértékű áll. iskolai bizonyítványt ad. Jelentkezések hétköznapokon délelőtt 8-1-ig az iskola igazgatói irodájában.

— Új népjegyzék. Az igazságügyminiszter dr. Jakabny Béla debreceni államügyész népjegyzék állása alól felmentette és dr. Varga Lajos debreceni törvényszéki jegyzőt a debreceni népjegyzékhez népjegyzésszé kinevezte.

— Személynyitó össztánc a MÉMOSZ-ban (Kossuth u. 1.) ma 7 órától, Samba táncbemutató. F. hó 20-án 7 órakor új táncanfolyam kezdődik. B. Máriaassy Magda okl. táncártnő.

— Schaff tánciskolájában (Sas utca 2.) ma este 6 órától személynyitó össztánc. 21-én tanfolyam kezdődik.

— Házilag tőkéletesen molytalán! Keresse fel Boezkó vegyész-mérnököt, Rákóczi 25.

— POLOSKAIRTÁS? Boezkó vegyész-mérnököt, Rákóczi u. 25.

— Tánc ma este 8-tól 11-ig a Kisgazda Pártban.

— Ki tud róla! Szepiokrém csak a Veress Éva illatszertárában kapható. Színházajtáró.

ISKOLAI NYOMTATVANYOKAT Tiszántúli Könyv- és Lúplakló Rt.-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bórház.

— Az Árpádtéri Egyházrészben rendkívüli tanácsülés összehívását kérték az egyházrész tanácsosai és a gyülekezeti tagok abból az alkalomból, hogy ezen a vasárnapon foglalta el helyét tíz évvel ezelőtt a lelkipásztor a gyülekezetben. A 9 órakor kezdődő istentisztelet végeztével az egyházrész tanács ülést tart a gyülekezeti teremben. A gyűlés tárgya: Tíz év a gyülekezetben. Délután a gyülekezeti tereben családi összejövetel lesz érdekes műsorral. Jegyek 3 forintos árban a pénztárnál kaphatók.

* Jön — Jön! Debrecenben a négy világhírű Fordio kőéltáncos 20-án kedden este fél 8 órai kezdettel tartják bemutató előadásukat a Szent Anna utcában két négyemeletes bérház közt kifeszített kötélen.

* Munkácsi Margit banktisztviselő eljegyezte Czehe János postatakarékpénztári tisztviselő.

Varrógépjét
vegye és javítsa szaküzletben
Horváth Tihámér
— Hunyadi-u. 19. —

* MÁRKÁS typoscipók női, férfi és gyermek, luxuscipők, öszi szandalették Lichtmann, Dixy, Schiffer stb. Kontsek Cipőüzletben.

* Menyasszonyi és vőlegényi ruha köcsönzés Baloghné fotóműtermében Piac u. 67. Megyeházszal szemben.

* Gyönyörű menyasszonyi, koszorúsányi, ruhákmal köcsön- adom. Pápay 10. Poroszlav huszonhatnál.

* Átmeneti és lóh kabátok leányok és fiúk számára minden méretben, mackó öltönyök p. mut és gyapjából. Legnagyobb választék, legolcsóbb árak Horovitznál Sze. c. Anna utca 1.

KORLEVELET Tiszántúli Könyv- és Lúplakló Rt.-től Bajcsy-Zsilinszky utca 1. Bika-bórház.

Krisch Károly
kályhás-mester
cserepályák rakására
DEBRECEN, KOSSUTH U. 13.
váltja cserepályák átrakását, tisztítását helyben és vidéken.

* Angol órák kezdődnek és haladókna. Rényiné Miklós u. 4.

— Hajdúszomszékban az egyik korcsmában Máté János 49 éves földműves többek előtt demokraciellenes kijelentéseket tett, aniszemita kifejezéseket használt. A debreceni népbíróság öttagú küldetésű vizsgálata 5 hónapi fogságra ítélte.

— Leütötte, tengerihántóval a karjába szűrt és agyonveréseit fenyegette haragos Bőszörményi József Deák Ferenc utca 9. szám alatti lakos. A rendőrség a támadó kézrekerítésére megindította a nyomozást.

— Elgázolta ismeretlen gépkocsival a Bőszörményi úton Földesi János hajdúszörményi lakost, aki kerékpárján jött Debrecenbe. Koponyatöréssel, eszméletlen állapotban szállították a klinikára.

— Ellopták a pénztárcáját a zsihvásárbán 754 forinttal és élelmiszerjegyekkel Penczer Béla Szt. Anna-utcai lakosnak.

— Bőrdöntővaj ellopta 4500 forint értékű ékszerrel és ruhane-művel Gencsi Zoltánné nyiregyházi lakos bőrdöntő Petőfi téren.

— Fehér térdpantallós beöröt hajszal a rendőrség. Megírtuk, hogy ismeretlen tettes az ablakon át behatolt Kovács József Nagy-erdei út 20. alatti lakásába és az: kifosztotta. A két tettesről, akik hosszabb ideig ólálkodtak a betörés színhelye körül, pontos szemlelyleírás: kapott a rendőrség. Eszerint egy fehér térdpantallós és egy szürke zeig-nadrágos férfi követte el a betörést. A rendőrség felhívja azokat, akik nyomukra tudnák vezetni: jelentkezzenek a rendőrségi épület II. em. 89. sz. szobájában Zentai Lajos nyomozó-főhadnagyánál.

ŐSZI MODELLEK megérkeztek a Fábrián Modellházba, Piac-u. 43.
Szalon: Bajcsy-Zsilinszky-u. 6. Telefon: 221.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1948 IX. 19.

Vizhatlan-olcsó-TALP: PALMA OKMA tartószalag

— A temetésen határozta el az öngyilkosságot. Konyár közszegben Nagy Lászlóné 79 éves konyári lakos öngyilkosságot követett el, zsnneggel felakasztotta magát. Előzőleg temetésen volt és ott határozta el, hogy öngyilkos lesz. Unta az életet, nagyot hallott és a temetésen többeknek mondotta: „Most már elhatároztam, végzek magammal”. Egy óra múlva halott volt.

* Dr. Naményi Gyuláné gyorsíró-géprőliskolájában szeptember-től kezdő tanfolyam. Piac u. 58. Litolium-házban.

* GUMICSIZMA női, férfi, gyermek, gyermek hócipő, női z. p. z. r. r. hócsizma, vadászcipő nagy választékban kapható Kontsek Cipőüzletben.

— Debreceni Statusquo ante izv. anyahitközség hírdetménye a templomlélek kiadásáról. Ertesítjük t. Hittestvéreinket, hogy Kápolnás utcai templomunk, valamint az iskolaépületben lévő pótmatánázunk templomnévelésének kiadását a mai napon megkezdjük. A múlt évi bér- lök jegyeiket a mai naptól kezdődő- leg és szeptember hó 25-ig bezáró- lag vehetik át, míg a szabadon mar- radt jegyek kiadása szeptember hó 26-án veszi kezdetét. A jegykiadás naponta d. e. 9-12 és d. u. 3-6 óráig tart. (Pénteken és vasárnap d. e. 9-1 óráig) (Ba. esy-Zs. u. 20. sz. a. székházunkban. Felhívjuk t. Hittestvéreink figyelmét arra, hogy a Kápolnás utcai templomban csak korlátolt mennyiségben áll rendelkezésre ülőhely és templomgye- ket csak azon tagjainknak biztosí- hatunk, kik adóztatási közzel- se- güknek eleget tettek. Erdekében áll tehát mincnek, hogy a templom- ban az ülőhelyet minél előbb biztosítsa. Az elnökiség.

* ISKOLACIPŐ, tornacipő, lakos, női és férfi szárcs cipő óriási választékban kapható Kontsek Cipőüzletben.

— A debreceni népbíróság öt- tagú küldetésű vizsgálata 5 hónapi fogságra ítélte. A népbíróság hat hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

* Gumicsizma, sárcipő, autógum- szakszerű javítása, Vadaj Józ- sef gumüzeme, Széchenyi utca 3.

— Sándi János hajdúhadhazai földműves állott szombaton a törvényszék uszorabírósága előtt, június 15-én Hajdúhadhazán két darab négyhónapos borjút vágott le hatóság engedely nélkül és a borjűhúzt kiárusította. 500 forint pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

— Többrendbeli lopással vá- dolva állott a debreceni törvény- szék előtt Józsa Pál 32 éves alkalmi munkás, debreceni lakos. Ingóságokat, ruhaneműt lopott. Négyhónapi fogságra ítélte a törvényszék egysebírója.

— Többrendbeli lopással vá- dolva állott a debreceni törvény- szék előtt Józsa Pál 32 éves alkalmi munkás, debreceni lakos. Ingóságokat, ruhaneműt lopott. Négyhónapi fogságra ítélte a törvényszék egysebírója.

— Többrendbeli lopással vá- dolva állott a debreceni törvény- szék előtt Józsa Pál 32 éves alkalmi munkás, debreceni lakos. Ingóságokat, ruhaneműt lopott. Négyhónapi fogságra ítélte a törvényszék egysebírója.

Rádió javítás SUPER hangolás
a legkorszerűbb berendezéssel
FERENCZY Cegléd-u. 1.

...szakosztályi irodája...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

adja be a Kereskedő Társulat...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

nyugdíjasok alapszervezetének...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

teljei a Vere...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

lak 19-én vasárnap...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

SZERVEZETI HIREK

A MKOSZ s.akszervezet honvédségi

SAC LEVELEZÉS (1)

VASUTTI SZERELVÉNYEK...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ ÉS NÉV: zenei

hegedő Jókai u. 23. 4-52
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

KOMPLETT hálószoba be-

rendezés, kisméretű jég-sze-
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

EGY ítha bunda és vörös

bunda, két szürke öltöny
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

TAKARMANYOZÁSRA

1000 literes szilárdított tej
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

PULET gerendák, laposvas

ELADÓ gerendák, laposvas
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ egy női kerékpár

Varga utca 45. 12-73
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ALLAS (2)

FEJFISZABÓ tanulót feje-
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

BUTOR SZÖNYEG (5)

REKAMEK 850.100. fencse-
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ 3 fotel kanapé, kis

asztal és karnat, Nyil utca
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓK női feltöltőre

kosztumra való kockás szö-
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

CSINOSILTA nyulak eladó

Baross utca 1. Vasárnap d.
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ kisméretű ablak

üvegező szék, téglai 70 m2
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ 1000 ócska tegla

193-100 l. porékos boros-
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

BUTORAIM
o csón adom, portálak
készítők Piac u. 71. udvarban
SOMLAI

OKTATÁS (3)

ANGOLFRANCIÁI szakos-
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

KOMBINÁLT szekrényt

venek privát. Címke: 1.
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

GIPO, RUHAZAT (6)

EGY fekete télikabát, ezüst-
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

TERMÉNY, SLELMISZER (8)

TEJTEL ültetve naponta
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓK építkezésre

15 db 6 méteres 9/10, 35 db 6
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ sima bőrvarrógép

oison, Kossuth 61. földszint
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ 550 cm3 motor

kerékpár eladó, vagy kisebb
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

RADIO, HANGSZER (4)

PIANINO Jókárban eladó,
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

KOMBINÁLT szekrény

venek privát. Címke: 1.
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ 550 cm3 motor

kerékpár eladó, vagy kisebb
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ 550 cm3 motor

kerékpár eladó, vagy kisebb
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ 550 cm3 motor

kerékpár eladó, vagy kisebb
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ 550 cm3 motor

kerékpár eladó, vagy kisebb
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

ELADÓ 550 cm3 motor

kerékpár eladó, vagy kisebb
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...
...közvetlen felhívjuk a fűszerh...

